

Een nieuwe Matthäus, een nieuw geluid

Vervolg van voorpagina

Bachkoor Holland opent 'zijn' Matthäus Passion in de Leidse Pieterskerk in een opvallend serene sfeer, en daarmee zet het de toon voor dit hele lijdensverhaal. Die sereniteit werkt door in het orkest en past eveneens bij vier van de solisten. Zo staat en zingt Jezus als de man die zijn grootse taak op aarde bijna heeft volbracht. Voor mij is Niklaus Kost de meest menselijke, waarachtige bas die deze rol kan vervullen. Vertwijfeld zonder enig pathos 'vertelt' hij ons dat zijn ziel tot aan de dood bedreefd is. Diezelfde weg bewandelt Frans Fiselier. Zo mooi en intens met een door en door betrouwbaar en warm timbre heeft hij 'Mache dich mein Herze rein' nog nimmer gezongen. Van zijn wijd en open verklankte 'Rein' wordt het hart brandschoon

en ontvankelijk! Ook de alt Franziska Gottwald voelt zich aange trokken. Met ingehouden passie, ademend, fantastisch articulerend 'golft' zij met een grote souplesse door de aria 'Können Tränen meiner Wangen', langs een innig vragende lijn omhoog.

Matrozenkoor

De tenoraria van Thomas Michael Allen, 'Geduld, Geduld' bevestigt diezelfde opvatting. Sopraan Siri Karoline Thornhill en Mikael Stenbæk de evangelist vallen enigszins buiten deze kring. Vooral Stenbæk met zijn ongelooflijk wendbare, stralende stem, hoog en laag van een zelfde schitterende kwaliteit, mag zijn expressiviteit en hartstocht op bepaalde plaatsen wel enigszins temmen. Als een blinkend wit lint strekt het Haags Matrozenkoor zich uit over de koorzang. Bepaald te prefereren

Muziek

Matthäus Passion van Bachkoor Holland, het Concertgebouw Kammerorkest en het Haags Matrozenkoor o.l.v. Gijs Leenaars. Gehoord: 3/4, Pieterskerk, Leiden.

boven een gemengd jeugdkoor, wat tegenwoordig bij gebrek aan gretig zingende jongetjes nogal eens optreedt. Dat mist helaas die helle strakheid ten enenmale. Bachkoor Holland kent naast de ingetogen, zijdezachte samenzang, indien nodig ook een bevlogen, felle, vileine kant, maar die blijft altijd superieur en binnen muzikale perken. Zo voel je een vreemde achterdocht, ongelooft bij de vraag 'Herr, bin ich's?' En een bijna weggestopt geweten als het koor meer fluister-sist dan schreeuwt 'Lasst ihn, haltet, bindet nicht'. Na het

wrange, opstuwende duet 'Mond und Licht ist von Schmerzen untergangen' gaan de bliksem, de donder, de valse verrader, het moordenaarsbloed dwars door je ziel, en die schijnt zo rond je hart en achterhoofd te waren.

Zinderend

Het contrast tussen het boosaardige, bijna staccato gezongen 'Lass ihn kreuzigen' en het koraal 'Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe' is huiveringwekkend. 'Der gute Hirte' blijkt geen zweverig leider, maar hij tilt op naar een hoger,

schoner plan. De Pieterskerk beeft meer dan ooit op zijn grondvesten wanneer het voorhang in de tempel scheurt, de rotsen worden gekliefd en de graven openbreken. Evangelist, met een zinderend orkest, doet lijf en leden mee resoneren.

Het dubbelorkest is veranderd van samenstelling, en wellicht daardoor van klankkleur en elan. Ingetogener, donziger, meegaander lijkt het wel. Vooral bij de hobo's en de fluit valt die meer fluwelen glans op.

Zónde dat er nog steeds gehoest wordt als het orkest de allereerste donkerbronzen harmonie laat vallen. Die mag je niet missen; die verkondigt al! Net als de laatste, die barmhartig oplost vanuit een wringend dissonant.

Lidy van der Spek